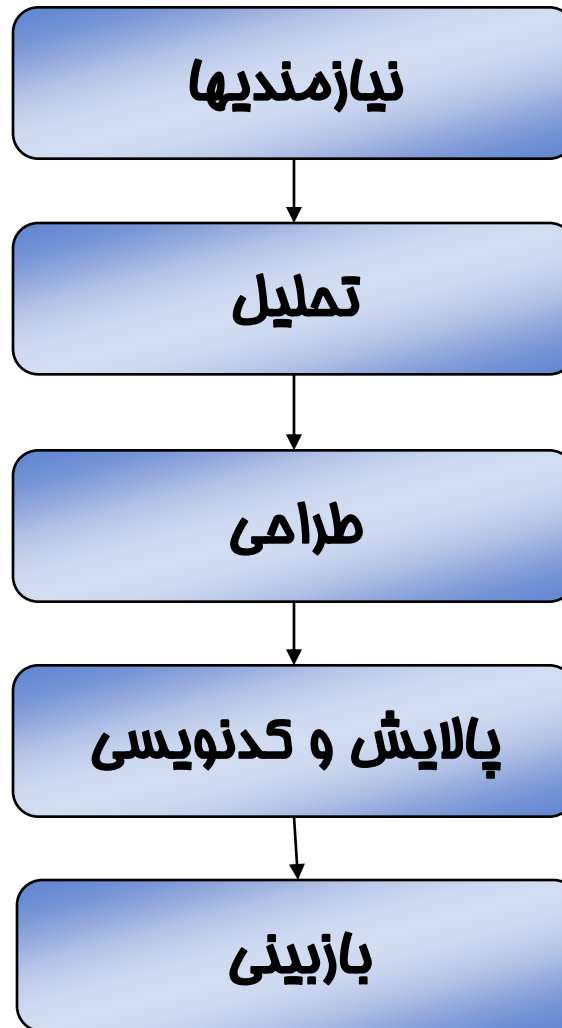

پیچیدگی زمانی

نمودار سیکل زندگی نرم افزار

الگوریتم مجموعه ای از دستورالعمل ها است که
اگر دنبال شوند، موجب انجام کار خاصی می گردد

شرایط الگوریتم

❖ **ورودی:** یک الگوریتم می تواند هیچ یا چندین کمیت ورودی داشته باشد که از محیط خارج تامین می شود.

❖ **خروجی:** الگوریتم بایستی حداقل یک کمیت به عنوان خروجی داشته باشد.

❖ **قطعیت:** هر دستورالعمل باید واضح و بدون ابهام باشد.

❖ **محدودیت:** اگر دستورالعمل های یک الگوریتم را دنبال کنیم، برای تمام حالات، الگوریتم باید پس از طی مراحل محدودی خاتمه یابد.

❖ **کارایی:** هر دستورالعمل باید به گونه ای باشد که با استفاده از قلم و کاغذ بتوان آن را با دست نیز اجرا نمود.

```
for(i=0 ; i<n ; i++)  
{  
    Examine list [ i ] to list [n-1] and suppose that the  
    smallest integer is at list [min];  
    Interchange list [ i ] and list [min];  
}
```

تابع چیزی است که توسط تابع دیگر فراخوانده می شود .
توابع می توانند خودشان را صدا بزنند (بازگشت مستقیم)
یا
می توانند توابعی که تابع فراخوانده
را صدا میزنند (بازگشتی غیرمستقیم) را احضار نمایند.

```
int binsearch ( int list [ ] ،int searchnum ،int left ،int right )
{
/* search list [0] <= list [1] <= ... <=list [ n-1 ] for searchnum Return
its position if found . Otherwise return -1 */
    int middle ;
    if (left <= right ) {
        middle = ( left + right ) / 2 ;
        switch ( COMPARE ( list [ middle ] ،searchnum )) {
            case -1 : return
                binsearch (list ،searchnum ،middle +1 ،right ) ;
            case 0 : return middle ;
            case 1 : return
                binsearch ( list ،searchnum ،left ،middle -1 ) ;
        }
    }
    return -1 ;
}
```

آرایه، ساختار و نوع داده

آرایه

مجموعه ای از عناصر از یک نوع داده می باشد

ساختار

مجموعه ای از عناصر است که لزومی ندارد داده های آن یکسان باشد

نوع داده

مجموعه ای از انواع داده مقصد (object) و عملکردهایی است که بر روی این نوع داده ها عمل می کنند

نوع داده ای مجرد

- نوع داده مجرد یا انتزاعی (ADT) یک نوع داده است که شامل مشخصات داده ها و اعمالی که بر روی آنها انجام می شود.
- جهت جداسازی پیاده سازی و نمایش داده ها از یکدیگر.

توابع یک نوع داده به گروه های زیر تقسیم می شوند:

۱- ایجادکننده / سازنده

۲- تبدیل کنندگان

۳- مشاهده کنندگان / گزارش کنندگان

تحلیل نحوه اجرای برنامه

معیارهای کمک زدن یک برنامه:

این قسمت
مربوط به تخمین
های حافظه و
زمان مورد نیاز
بوده و مستقل از
ماشین است .
این قسمت را
**تحلیل نحوه
اجرای برنامه می
نامیم.**

♦ آیا برنامه اهداف اصلی کاری را که می خواهیم، انجام می دهد؟

♦ آیا برنامه درست کار می کند؟

♦ آیا برنامه مستند سازی شده است تا نحوه استفاده و طرز کار با آن مشخص شود؟

♦ آیا برنامه برای ایجاد واحدهای منطقی ، به طور موثر از توابع استفاده می کند؟

♦ آیا کد گذاری خوانا است؟

♦ آیا برنامه از حافظه اصلی و کمکی به طور موثری استفاده می کند؟

♦ آیا زمان اجرای برنامه برای هدف شما قابل قبول است؟

میزان حافظه یا پیچیدگی فضای یک برنامه مقدار حافظه
مورد نیاز برای اجرای کامل یک برنامه است.
میزان یا پیچیدگی زمان یک برنامه مقدار زمان کامپیوتر
است که برای اجرای کامل برنامه لازم است.

فضای مورد نیاز یک برنامه شامل موارد زیر است :

نیازمندیهای فضای ثابت

این مطلب به فضای مورد نیازی که به تعداد و اندازه ورودی و خروجی بستگی ندارد، اشاره دارد.

نیازمندیهای فضای متغیر

این مورد شامل فضای مورد نیاز متغیرهای ساخت یافته ای است که اندازه آن بستگی به نمونه I از مساله ای که حل می شود، دارد.

زمان $T(P)$ برنامه عبارتست از مجموع زمان کامپایل و
زمان اجرای برنامه.

زمان کامپایل مشابه اجزای فضای ثابت است زیرا به
خصیصه های نمونه بستگی ندارد.

$T_p(n)$ به صورت زیر تعریف می شود:

$$T_p(n) = c_a ADD(n) + c_s SUB(n) + c_l LDA(n) + c_{st} STA(n)$$

یک مرحله برنامه ، قسمت با معنی برنامه است
(از لحاظ معنایی یا نحوی) که زمان اجرای آن
مستقل از خصیصه های نمونه باشد

زمان اجرای هر دستور * تعداد دستورات اجرایی = زمان اجرای برنامه

❖ فرض می کنیم زمان اجرای همه دستورات یکسان و برابر زمان واحد (۱) می باشد.

تعداد دستورات اجرایی = زمان اجرای برنامه

❖ تعریفات، { و } جز مراحل اجرایی برنامه حساب نمی شود

```
int x;
```

❖ اگر تعریف متغیر همراه با مقداردهی باشد یک مرحله حساب می شود

```
int x=20;
```

❖ بقیه دستورات یک مرحله حساب می شود

```
x=x+y;  
printf(“%d”,x);
```

❖ در حلقه ها باید طول حلقه و تعداد دفعات تکرار در نظر گرفته شود

❖ مثال

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    sum=sum+a[i];
```

❖ مثال

```
for(i=1;i<n;i++)  
    sum=sum+a[i];
```

❖ مثال

```
for(i=0;i<=n;i++)  
    sum=sum+a[i];
```

❖ مثال

```
for(i=0;i<n;i++)  
    sum=sum+a[i];
```

❖ مثال

```
for(i=1;i<=n;i++)  
    for(j=1;j<=m;j++)  
        printf("ali");
```

❖ مثال

```
for(i=1;i<n;i++)  
{  
    for(j=1;j<=m;j++)  
        x+=j;  
    y+=i;  
}
```

الگوریتم	تعداد مراحل اجرایی
<pre>void add (int a []MAX-SIZE...) { int i,j; for(i=0;i<rows ; i++) for[j=0 ; j<cols ; j++) c[i][j]=a[i][j]+b[i][j]; }</pre>	<pre>0 0 0 rows+1 rows.cols rows.cols 0</pre>
T	2rows.cols+rows+1

تعداد مراحل اجرایی	الگوریتم
	<pre>void fun1(int m,int a[]) { int i,sum; for(i=0;i<m;i++) sum+=a[i]; printf("%d",sum); }</pre>
	T

تعداد مراحل اجرایی	الگوریتم
	<pre>void fun2(int n, int n) { int i,j,p=1; for(i=1;i<=m;i++) for(j=1;j<=n;j++) p=i*j; printf(“%d”,p); }</pre>
	T

❖ در حلقه های تو در تو که طول حلقه به همدیگر وابسته باشد به جای ضرب از سیگما استفاده می کنیم.

```
for(i=1;i<=n;i++)
```

```
    for(j=1;j<i;j++)
```

انگیزه برای تعیین تعداد مراحل، قابلیت مقایسه پیچیدگی دو برنامه که یک تابع را اجرا می کنند و پیش بینی رشد و افزایش زمان اجرا با تغییر صفات نمونه می باشد.

$f(n) = O(g(n))$ است اگر و فقط اگر به ازای مقادیر ثابتی از $c, n_0, f(n)$ برای تمامی مقادیر n کمتر یا مساوی $g(n)$ باشد ($n \geq n_0$)

🌿 $O(1)$: زمان محاسبه ثابتی را نشان می دهد

🌿 $O(n)$: یک تابع خطی نامیده می شود

🌿 $O(n^2)$: تابع درجه دو نامیده می شود

قضیه :

باشد، بنابراین $f(n) = O(n^m)$ خواهد بود
 $f(n) = a_m n^m + \dots + a_1 n + n_0$

تعریف: [امگا]: $f(n) = \Omega(g(n))$ می باشد، اگر و فقط اگر به ازای مقادیر ثابت مثبت c و n_0 ، $f(n) \geq cg(n)$ باشد (برای تمام مقادیر n به شرطی که $n \geq n_0$ باشد)

قضیه :

اگر $f(n) = a_m n^m + \dots + a_1 n + a_0$ باشد، و $a_m > 0$ بنابرین خواهد بود $f(n) = \Omega(n^m)$

تعریف تتا [Theta]: $f(n) = \theta(g(n))$ می باشد، اگر و فقط اگر به ازای مقادیر ثابت c_1 و c_2 و n_0 ، $c_1g(n) \leq f(n) \leq c_2g(n)$ وجود داشته باشد (برای تمام مقادیر $n \geq n_0$)

نشانه گذاری تتا از دو نشانه گذاری ذکر شده “big oh” و امگا دقیق تر می باشد. $f(n) = \Theta(g(n))$ می باشد اگر و فقط اگر $g(n)$ هم به عنوان کرانه بالا و هم به عنوان کرانه پایین در $f(n)$ باشد.

قضیه :

اگر $f(n) = a_m n^m + \dots + a_1 n + a_0$ باشد، و $a_m > 0$ باشد، و $f(n) = \Theta(n^m)$ خواهد بود بنابراین

❖ در جاهایی که بخواهیم پیچیدگی زمانی برنامه را بر اساس نماد O ، Ω یا θ بنویسیم:

• اگر تعداد مراحل اجرایی را داشته باشیم برابر با بالاترین توان بدون ضریب خواهد بود.

• در غیر اینصورت فقط مرتبه حلقه هایی که بالاترین تودرتویی و مرتبه را داشته باشند حساب می کنیم.

❖ ترتیب مرتبه پیچیدگی ها

$\theta(\lg n)$ $\theta(n)$ $\theta(n \lg n)$ $\theta(n^2)$ $\theta(n^j)$ $\theta(n^k)$ $\theta(a^n)$ $\theta(b^n)$ $\theta(n!)$

الگوریتم	پیچیدگی زمانی
<pre> Void add (int a []MAX-SIZE...) { j;int I For(i=0;i<rows ; i++) For[j=0 ; j<cols ; j++) C[i][j]=a[i][j]+b[i][j]; } </pre>	<pre> 0 0 0 $\Theta(\text{rows})$ $\Theta(\text{rows.cols})$ $\Theta(\text{rows.cols})$ 0 </pre>
Total	$\Theta(\text{rows.cols})$

```
for(i=0;i<n;i++)  
{  
    a[i]=a[i+1];  
    for(j=1;j<n;j++)  
        for(k=1;k<n;k++)  
            a[i]=a[i-1];  
    printf("ok\n");  
}
```

❖ در حلقه هایی که گام حلقه به صورت ضرب یا تقسیم می باشد، پیچیدگی زمانی بر حسب $\log$ نوشته می شود.

❖ مثال

```
for(i=1;i<=n;i*=2)
```

❖ مثال

```
for(i=n;i>1;i/=3)
```



```
for(i=1;i<n;i*=2)
{ j=1;
  while(j<=n)
    j*=3;
}
```

❖ مثال

```
k=0;
for(i=1;i<=n;i++)
{
  for(j=1;j<=m;j++)
    k=k+1;
  j=1;
  while(j<n)
  {k=k+1;
   j*=2;}
}
```

پیچیدگی زمانی توابع بازگشتی

❖ برای محاسبه پیچیدگی زمانی توابع بازگشتی، ابتدا یک رابطه بازگشتی برای تابع می نویسیم
بعد تابع را حل می کنیم.

```
int fact(int n)
{
    if(n<=1)
        return 1;
    else
        return (n*fact(n-1));
}
```

```
float rsum(float list[], int n)
{
    if(n)
        return (rsum(list,n-1)+list[n]);
    return list[0];
}
```